

6100 SAYILI HMK ve 2004 SAYILI İİK UYARINCA İSTİNAF KANUN YOLU
UYGULAMA NOTLARI GÜNCEL 4. BASIM ;

(01.01.2019 TARİHİNDEN İTİBAREN GETİRİLEN ÖZELLİKLE DE
MİKTARLAR ve SÜRELER ACISINDAN YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER İLE
GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ 4. BASKIDIR...)

AV. EYÜP DEMİRER - SİVAS BAROSU
OCAK – 2019 / SİVAS

Kıymetli Meslektaşlarım;

20.07.2016 tarihinde 7 bölgede faaliyete başlayan Bölge Adliye Mahkemeleri ile ülkemizde 3 dereceli yargı sistemine geçilmiş bulunmaktadır.

Denetim Mahkemesi niteliği yanında maddi vakıa incelemesi de yapacak olan İstinaf Mahkemelerinin bu uygulamasının anlaşılabilmesi açısından bir çok kaynaktan yararlanılarak iş bu uygulama notları oluşturulmuştur.

İstinaf Mahkemeleri ile beklenen ;

Yargıtay' ın önceki alışkanlıklarından olan maddi vakıa denetiminden çıkarılarak, asıl fonksiyonu olan ve hukukilik denetimi yapan içtihat mahkemesi olmak özelliğine kavuşturulmasıdır.

İstinaf uygulaması açısından biz Avukatların da istinaf kanun yolunu sistemin işleyişi açısından bilmemiz ve iyi uygulamamız ehemmiyet arz edecektir.

Bu kanun yolu hakkı anayasal bir hak olan “ **Hak Arama Özgürlüğü** “ kavramının bir görünümü olarak ortaya çıkmaktadır.

• **Kanun yollarının uygulanmasında ;**

Mahkeme kararlarının usul ve esas yönünden hukuka uygunluğunun kararı veren mahkemeden başka bir mahkeme tarafından denetlenerek , varsa eksikliklerin giderilmesi için taraflara tanınmış çağdaş bir hak ve başvuru imkanı olarak karşımıza çıkmaktadır. **Bu uygulama Denetim İhtiyacıdır.**

Yine ;

Kanun yollarının başka bir fonksiyonu da , ülke hukukunun o ülkenin her yerinde aynı şekilde uygulanmasını sağlamak olarak ortaya çıkmakta olup **bu kıstasa da Uygulama Birliği** fonksiyonu denilmektedir.

• **KANUN YOLLARINA BAŞVURUNUN ETKİSİ ;**

Kanun yolu kavramının iki temel özelliği bulunmaktadır.

Erteleyici Etki ; Bu etki aleyhine kanun yoluna başvuru kararı kesinleşmesinin önlenmesidir.

Hakkında kanun yoluna başvurulmayan karar , kanun yolunun etkileyici etkisinden faydalanamayacak ve şekli manada kesinleşmiş olacaktır.

Aktarıcı Etki ; Aleyhine kanun yoluna başvuru kararı kural olarak üst makamca denetlenmesi anlamına gelen aktarıcı etkidir. Aleyhine kanun yoluna başvuru kararı yeniden ve kural olarak uyuşmazlık konusu olan kararı veren makamdaki başka bir makam tarafından incelenmesini sağlar.

•

MEVZUATIMIZDA KANUN

YOLLARI ;

Kanun yolları OLAĞAN ve OLAĞANÜSTÜ kanun yolları olarak iki kısımda incelenmektedir.

Henüz kesinleşmemiş bulunan kararlara karşı başvuru kanun yollarına **Olağan Kanun Yolları**,

Şekli manada kesinleşmiş kararlar aleyhine başvuru kanun yollarına ise **Olağanüstü Kanun Yolları** denir.

Olağan Kanun Yolları ; İstinaf ve Temyiz kanun yollarıdır.

Olağanüstü Kanun Yolları ise ; Yargılamanın yenilenmesi ve kanun yararına temyiz kanun yoludur.

Karar düzeltme kanun yolu ise , 6100 sayılı HMK da yer verilmeyerek mevzuatımızdan çıkarılmış bulunmaktadır.

Kararın kesinleşmesinden sonra istisnai olarak bir kanun yoluna başvuru imkanı tanınmışsa , bu olağanüstü kanun yoludur. Nihai kararlara karşı süresi içerisinde bu yollara başvurulmaz ve ya başvurulur da başvurudan olumlu sonuç alınamazsa ve başka bir olağan kanun yolu da kalmamışsa, karar kesinleşir. Kararın kesinleşmesinden sonra başvurulabilecek kanun yolu, olağanüstü kanun yoludur.

- **İSTİNAF ; Filolojik manada**

YENİDEN BAŞLAMAK demektir.

- **Hukuk Yargılamasında İstinaf**

Kavramı ;

İlk derece mahkemelerinin henüz kesinleşmemiş kararlarının, hem maddi vakıa incelemesi yapan hem de hukukilik denetimi yapma yetkisi bulunan daha üst dereceli mahkemece tekrar incelenmesini , talepler ile belirlenen sınırlar içerisinde ikinci kez görülerek , hatalı hallerin düzeltilmesi sureti ile karara bağlanmasını istemek olarak tanımlayabiliriz.

İstinaf Dar ve Geniş Anlamda İstinaf olarak tanımlanmaktadır.

Hukuk sistemindeki genel eğilim **Dar Anlamda İstinaf** sistemi olup, Türk Hukuk Sistemimizde de kanun koyucu **tercihini dar anlamda istinaf sisteminden yana kullanmış bulunmaktadır.**

Dar anlamda istinafta ; İlk Derece Mahkemesi tarafından verilen kararın denetlenmesi anlamında sadece gerekli ve itiraz konusu edilen hususlarda inceleme yaparak bir karar verilir.

Bu manada geniş anlamda istinaf bir şekliyle yeni baştan yargılama yapmak, dar anlamda istinaf ise , verilen kararın **maddi ve hukuki denetimini yapmak olarak kabul edilebilir.**

Almanya ve Fransa gibi geniş manada istinaf sistemini önceki dönemlerde uygulayan ülkelerde bile son dönemlerde geniş manada istinaf uygulamasından vazgeçildiği, son dönemlerde bu iki ülkede de dar manada istinaf uygulamasının hakim olduğu görülmektedir.

İstinaf Mahkemesi ilk derece mahkemesi tarafından yapılacak olan yargılamayı yenilemeyecek, sadece uyuşmazlık konusu olan hususlar üzerinde durularak maddi olaya ve hukuka uygunluk denetimi yapacaktır.

İstinaf kanun yoluna başvuru hakkı hususunda en önemli kavram, hukuki yararadır.

Örneğin, davalı, aleyhine açılan bir davada dava tümü ile reddedildiği halde herhangi bir hukuki yararı bulunmaksızın istinaf kanun yoluna başvurur ise başvurunun reddine karar vermek gerekir.

Buna karşılık, dava Mahal Mahkemesince reddedilmiş olsa bile davalı taraf örneğin mahal mahkemesi kararının gerekçesi yönünden istinafa başvuruyor ise, burada davalı tarafın hukuki yararının olmadığından söz edilemez. Bu husus Aile Mahkemesinde görülmekte olan davalarda gerekçe yönünden yaşanmaktadır.

Miktar içeriği bulunmayan, müddeabih bulunmayan boşanma hususunda istinaf kanun yoluna başvurulduktan sonra Yargıtay' a temyiz hakkı da bulunmaktadır.

- **Fer'i Müdahilin istinafa başvuru hakkı** ; Fer'i müdahil davada taraf olmadığından hakkında hüküm kurulması mümkün olmamasına karşılık, eğer Mahal Mahkemesince fer' i müdahil yönünden hüküm kurulmuş olması fer'i müdahilin bu karara karşı istinaf kanun yoluna başvurabileceği açıktır.

- **Asli müdahilin istinaf başvuru hakkı** ; Asli müdahil davada bir çeşit davacı olduğundan verilen kararlara karşı istinaf kanun yoluna başvuru hakkının bulunduğu açıktır.

• **BASVURULABİLECEK KARARLAR**

6100 sayılı HMK nun 341. Maddesinde iki başlık halinde belirtilmiştir.

1-) İlk derece mahkemelerinden verilen ve kesin nitelikte bulunmayan nihai kararlar ,

2-) İlk derece mahkemelerinden verilen ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz taleplerinin reddi ile bu taleplerin kabulü halinde, itiraz üzerine verilen kararlardır.

5235 sayılı Kanunun 4. Maddesinde, hukuk yargılamasında ilk derece mahkemeleri **genel mahkemeler ve özel kanunlar ile kurulan hukuk mahkemeleri** olarak ikiye ayrılır.

GENEL MAHKEMELER ;

- **SULH HUKUK MAHKEMELERİ,**
- **ASLİYE HUKUK MAHKEMELERİ,**
- **ASLİYE TİCARET MAHKEMELERİ, (Denizcilik İhtisas Mahkemeleri de bu kapsamdadır.)**

Buna karşılık ;

ÖZEL KANUNLAR İLE KURULAN MAHKEMELER ;

- 3402 sayılı kadastro Kanunu madde 24. Uyarınca **KADASTRO MAHKEMELERİ,**
- 4787 Sayılı Kanun madde 1-2 uyarınca **AİLE MAHKEMELERİ,**
- 6502 Sayılı Kanunun 73. Maddesi uyarınca **TÜKETİCİ MAHKEMELERİ,**
- 5846 Sayılı FSEK nun 76. Maddesi uyarınca **FİKRİ VE SINAİ HAKLAR HUKUK MAHKEMELERİ,**
- 5521 sayılı Kanun madde 1 vd maddeleri uyarınca **İŞ MAHKEMELERİ,**
- 2004 Sayılı İİK 4. Maddesi uyarınca **İCRA HUKUK MAHKEMELERİ,**

GEREK GENEL , GEREKSE ÖZEL (İHTİSAS) Mahkemelerinin vermiş olduğu nihai kararlar kural olarak istinaf kanun yoluna tabidir.

- **Nihai karar ;** Yargılamaya son veren ve hakimın davadan elini çekmesi sonucunu doğuran kararlardır.

Nihai kararlar esas hakkında verilmiş bulunan hükümler (EDA ve TESPİT hükümleri) usule dair nihai kararlar ki ;

GÖREV ve YETKİ YÖNÜNDEN RED ,

DAVANIN AÇILMAMIŞ SAYILMASI ve USULDEN RED KARARLARI ve

DAVANIN KONUSUZ KALMASI HALİNDE DAVANIN ESASI HAKKINDA KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA DAİR KARARLARDIR.

- **Kural olarak NİHAİ KARAR NİTELİĞİNDE BULUNMAYAN ARA KARARLARA KARŞI İSTİNAF KANUN YOLUNA BAŞVURULAMAZ.**

Bu hususta , Adli yardım talebinin kabulü ve ya reddi, delil tespiti istemleri, 6284 sayılı yasa uyarınca verilen ara kararlar örneklendirilebilir.

Ara kararlara karşı istinaf kanun yoluna başvurulamaması bu kararların denetim dışı bırakıldığı anlamına gelmez. Bu kararlar nihai karar olmamakla birlikte ara kararlarına ilişkin talepler nihai kararla birlikte istinaf incelemesine tabi olacaktır.

Manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın istinaf yoluna başvurulabilir.

Kıymetli meslektaşlarım; kararların kesinlik miktarsal sınırı durumuna ilişkin kanun metninin ilk halini sonrasında 6763 sayılı Kanun ile getirilen değişikliklere Aralık 2016 basımındaki notlarımızda yer vermiş idik.

4. basım bu notlarımızda ise ;

01.01.2019 tarihinden sonra hukukumuzda parasal sınırlarda değişiklik yapılmış olup ;

İSTİNAF YOLUNA BAŞVURMADA GENEL ve ÖZEL MAHKEMELERİN KARARLARINDA KESİNLİK SINIRI ve yine İSTİNAF - TEMYİZ BAŞVURULARINDA

PARASAL SINIRLARA İLİŞKİN YASAL DEĞİŞİKLİKLERİ ve ÇALIŞMA NOTLARI EKİNDE TABLOLARI AYRI AYRI BİLGİLERİNİZE SUNUYORUM.

“Ancak manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın istinaf yoluna başvurulabilir.”

(İstinaf yoluna başvurulabilen kararlar ;

Malvarlığına tabi olmayan örneğin şahıs varlığına ilişkin boşanma ve nüfus kaydının düzeltilmesi davalarında MİKTAR SINIRLAMASI YAPILAMAZ ve VERİLEN KARARLAR HER ŞEKİLDE İSTİNAF İNCELEMESİNE TABİ OLUR.

Cekişmesiz yargı işlerine tabi davalarda verilen kararlar bakımından istinaf kanun yoluna başvurulabilecektir. Ancak, cekişmesiz yargı işlerinde Bölge Adliye Mahkemelerinin cekişmesiz yargı işlerine ilişkin olarak vermiş olduğu kararlara karşı temyiz kanun yoluna kapalıdır.

Özetle ; gerek cekişmeli gerekse cekişmesiz yargı işlerinde her şekilde istinaf kanun yoluna başvurulabilir iken, cekişmesiz yargı işlerinde Bölge Adliye Mahkemesi tarafından verilen kararlara karşı temyiz kanun yolu kapalıdır.

Yine, bir somut örnek vererek bir başka hususa değinelim ;

Örneğin dava değeri 7.000,00 TL, kesinlik sınırı 4.400,00 TL, davada Mahal Mahkemesi kısmen kabul (4.500,00 TL) kısmen red (2.500,00 TL) kararı vermesi dahilinde; lehine 4.500,00 TL ye hükmedilen davacı tarafın istinafa başvuru hakkı bulunmamaktadır.

Zira , davacı taraf için reddedilen 2.500,00 TL lik miktar kesinlik sınırında kalmaktadır.

*Ancak, aynı davada aleyhine 4.500,00 TL hükmedilen davalı taraf için istinaf kanun yolu açık olup, davalı tarafın yasal süresi içerisinde istinaf kanun yoluna başvurması dahilinde **davacı taraf reddedilen 2.500,00 TL için ancak katılma yolu ile istinaf başvurusu yapabilecektir.***

• **MİKTAR İTİBARI İLE MAHKEMELERCE KESİNLİK SINIRLARI;**

Kıymetli meslektaşlarım ;

2016 yılında istinaf kanun yolu uygulamasının başladığı 20.07.2016 tarihinden 01.01.2019 tarihine kadar 3 farklı tarihte 3 ayrı uygulama notu sunmuş, 3. notlarımızda o dönem güncel olan değişiklikleri eklemiş idik.

Ancak ;

Hukukumuzda parasal sınırlarda 01.01.2019 tarihinden itibaren yapılan değişiklikleri en güncel hali ile 4. Basım olarak aşağıda bilgilerinize sunuyoruz.

SENET İLE İSPAT ZORUNLULUĞU ve TANIK İLE İSPAT YASAĞI RAKAMSAL SINIR: 3.660 TL olarak belirlenmiştir. (Yani 3.660 TL üzeri ihtilaflarda tanık ile ispat mümkün olmayıp yazılı belge ile ispat zorunluluğu bulunmaktadır.)

- **6502 Sayılı Tüketici Kanunu** ;6502 sayılı yasanın 68/1 maddesi uyarınca ; İlçe Tüketici Hakem Heyetlerinde başvuru sınırı miktar olarak; **5.650,00 TL**,
- İl merkezlerinde İl Tüketici Hakem heyetlerinde **8.480,00 TL** ye kadar olan ihtilaflarda Tüketici Hakem Heyetine başvuru zorunludur.
- 6502 sayılı kanunun 70/3 maddesi uyarınca, tüketici hakem heyeti kararlarının iptali için itiraz davası açılabilir. 6502 sayılı Tüketici Kanununun 70/5 maddesi uyarınca verilen Tüketici Mahkemesi kararları kesin olduğundan istinaf kanun yoluna başvurulması mümkün değildir.

6502 sayılı kanunun 68/1 maddesi uyarınca Hakem Heyetine başvuru yapılması rakamının üzerinde kalan miktarlar için (örneğin 9.000,00 TL lik bir ihtilaf) zaten doğrudan Tüketici Mahkemesine başvurulması zorunluluğu sebebi ile bu bedel ciheti ile Tüketici Mahkemesince verilecek karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulabilecektir.

- **2004 Sayılı İcra İflas Kanunu** ; 2004 sayılı İİK nun kendi mevzuatında kesinliği belirtilen bir kısım kararları ile birlikte aynı kanunun 363. Maddesine göre miktar ve ya değeri **10.282,00 TL** nin altında kalan kararlarına karşı istinaf kanun yoluna başvurulamaz, zira bu kararlar kesindir.

- **2004 SAYILI İCRA İFLAS KANUNU MADDE 363 ;**

- **İstinaf yoluna başvurma ve incelenmesi:**

Madde 363 - İcra mahkemesince 85 inci maddenin uygulanma biçimi, icra dairesi tarafından hesaplanan vekâlet ücreti, 103 üncü maddenin uygulanma biçimi ve bu maddede düzenlenen davetiyenin içeriği, yediemin ücreti, yediemin değiştirilmesi, hacizli taşınır malların muhafaza şekli, kıymet takdirine ilişkin şikâyet, ihaleye katılabilmek için teminat yatırılması ve teminatın miktarı, satışın durdurulması, satış ilânının iptali, süresinde satış istenmemesi nedeniyle satışın düşürülmesi, 263 üncü maddenin uygulanma biçimi, iflâs idaresinin oluşturulması, icra mahkemesinin iflâs idaresinin işlemleri hakkında şikâyet üzerine verdiği kararlara karşı, iflâs idare memurunun ücret ve masrafları hakkındaki hesap pusulası ve 36 ncı maddeye göre icranın geri bırakılmasına ilişkin kararları dışındaki kararlarına karşı, ait olduğu alacak, hak veya malın değer veya miktarının **10.282,00 TL** şartıyla istinaf yoluna başvurulabilir. İstinaf yoluna başvuru süresi tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren on gündür.

İcra mahkemesi kararları aleyhine işlemleri uzatmak gibi kötüniyetle istinaf yoluna başvurulduğu anlaşılırsa Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 422 nci maddesi hükmü uygulanır.

Kesin bir karara karşı kötüniyetle istinaf yoluna başvuranlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

İstinaf yoluna başvuru satıştan başka icra işlemlerini durdurmaz. İcranın devamı için gereken evrak alıkonularak bunların birer örneği bölge adliye mahkemesine gönderilecek dosyaya konulur.

Kıymetli Meslektaşlarım her bir Mahkeme için sınırları aşağıdaki tablolar dahilinde ayrı ayrı incelememiz faydalı olacaktır.

6100 Sayılı HMK nun Ek Madde 1/1 uyarınca her yıl parasal sınırlar takvim yılından başlamak üzere yeniden değerlendirilme oranlarına göre artırılır hükmü uyarınca bu değişikliklere yer verilmiştir.

- **ASLİYE HUKUK MAHKEMELERİ İÇİN ;**

- **KARARLARIN KESİNLİK SINIRI** : 4.400,00 TL olmuştur.

- **İSTİNAF BAŞVURU SINIRI** : 4.401,00 TL ve üzeri olmuştur.

(Hakkında istinaf kanun yoluna başvurulabilen Asliye Hukuk Mahkemeleri kararları 4.401,00 TL ve üzeri olan kararlardır. İstinaf Mahkemesi Başkanlığı İlgili Hukuk Dairesinin **58.800,00 TL dahil olan kararları kesin, 58.801,00 TL ve üzeri miktarlar için daire kararlarına karşı Yargıtay nezdinde temyiz yolu açıktır.)**

- **YARGITAY TEMYİZ SINIRI** : 58.801,00 TL ve üzeri olmuştur.

(6100 Sayılı HMK Ek Madde 1/1)

- **İŞ MAHKEMELERİ İÇİN ;**

- **KARARLARIN KESİNLİK SINIRI** : 4.400,00 TL olmuştur.

- **İSTİNAF BAŞVURU SINIRI** : 4.401,00 TL ve üzeri olmuştur.

(Hakkında istinaf kanun yoluna başvurulabilen İş Mahkemeleri kararları 4.401,00 TL ve üzeri olan kararlardır. İstinaf Mahkemesi Başkanlığı İlgili Hukuk Dairesinin **58.800,00 TL dahil olan kararları kesin, 58.801,00 TL ve üzeri miktarlar için daire kararlarına karşı Yargıtay nezdinde temyiz yolu açıktır.)**

- **YARGITAY TEMYİZ SINIRI** : 58.801,00 TL ve üzeri olmuştur.

(5521 SAYILI KANUN MADDE 8/1 , 8/5)

- **İCRA HUKUK MAHKEMESİ İÇİN ;**

- **KARARLARIN KESİNLİK SINIRI** : 10.282,00 TL olmuştur.
- **İSTİNAF BAŞVURU SINIRI** : 10.282,01 TL ve üzeri olmuştur.

(Hakkında istinaf kanun yoluna başvurulabilen İcra Hukuk Mahkemeleri kararları 10.282,00 TL ve üzeri olan kararlardır. İstinaf Mahkemesi Başkanlığı İlgili Hukuk Dairesinin **58.800,00 TL dahil olan kararları kesin, 58.801,00 TL ve üzeri miktarlar için daire kararlarına karşı Yargıtay nezdinde temyiz yolu açıktır.**)

- **YARGITAY TEMYİZ SINIRI** : 58.800,00 TL ve üzeri olmuştur.
(**2004 SAYILI İİK EK MADDE 1 / 2**)

Yine ;

- **ŞAHİTLE İSPAT SINIRI** : 3.660,00 TL olmuştur.
- TASHİHİ KARAR YOLU KALDIRILMIŞTIR.
- YARGITAY NEZDİNDE DURUŞMA TALEBİ MİKTAR OLARAK SINIRI İSE;
88.210,00 TL olarak değiştirilmiştir. 88.210,00 TL ve üzeri dava değeri bulunan davalarda Yargıtay nezdinde duruşma talep edilebilecektir.
- ***“Ancak manevi tazminat davalarında verilen kararlara karşı, miktar veya değere bakılmaksızın istinaf yoluna başvurulabilir.” (HMK341/2)***

Temyiz incelemesi ve duruşma

MADDE 369-

(1) Yargıtay, tarafların ileri sürdükleri temyiz sebepleriyle bağlı olmayıp, kanunun açık hükmüne aykırı gördüğü diğer hususları da inceleyebilir.

(2) Yargıtay temyiz incelemesini dosya üzerinde yapar. Ancak, tüzel kişiliğin feshine veya genel kurul kararlarının iptaline, evlenmenin butlanına veya iptaline, boşanma veya ayrılığa, velayete, soybağına ve kısıtlamaya ilişkin davalarla, **miktar veya değeri 88.210,00 TL vi aşan** alacak ve ayın davalarında taraflardan biri temyiz veya cevap dilekçesinde duruşma yapılmasını talep etmiş ise Yargıtayca bir gün belli edilerek taraflara usulen davetiye gönderilir. Tebliğ tarihi ile duruşma günü arasında en az iki hafta bulunması gerekir; taraflar gelmişlerse bu süreye bakılmaz. Tebligat gideri verilmemişse duruşma talebi dikkate alınmaz. Duruşma giderinin eksik ödenmiş olduğu anlaşılırsa, dairenin başkanı tarafından verilecek bir haftalık kesin süre içinde tamamlanması, aksi hâlde duruşma talebinden vazgeçilmiş sayılacağı, duruşma isteyene yazılı olarak bildirilir. Verilen süre içinde giderler tamamlanmadığı takdirde, Yargıtay incelemesini dosya üzerinde yapar.

- **(İstinaf yoluna başvurulabilen kararlar ;**
- **Malvarlığına tabi olmayan örneğin şahıs varlığına ilişkin boşanma ve nüfus kaydının düzeltilmesi davalarında MİKTAR SINIRLAMASI YAPILAMAZ ve VERİLEN KARARLAR HER ŞEKİLDE İSTİNAF İNCELEMESİNE TABİ OLUR.**
- **Çekişmesiz yargı işlerine tabi davalarda verilen kararlar bakımından istinaf kanun yoluna başvurulabilecektir. Ancak, çekişmesiz yargı işlerinde Bölge Adliye Mahkemelerinin çekişmesiz yargı işlerine ilişkin olarak vermiş olduğu kararlara karşı temyiz kanun yoluna kapalıdır.**
- **Özetle ; gerek çekişmeli gerekse çekişmesiz yargı işlerinde her şekilde istinaf kanun yoluna başvurulabilir iken, çekişmesiz yargı işlerinde Bölge Adliye Mahkemesi tarafından verilen kararlara karşı temyiz kanun yolu kapalıdır.**

İstinaf yoluna başvurulamayan kesin kararlara karşı taraflar istinaf kanun yoluna başvurur ise öncelikle ilk derece mahkemesi bu dilekçeyi inceleyecek ve kesin karar niteliğinde bulunduğundan istinaf dilekçesinin reddine karar vererek kararı ilgisine tebliğ edecektir.

Kesin olan kararlar hakkında öncelikle denetleme görevi, İlk Derece Mahkemesindedir.

İlk Derece Mahkemesi, bu hususta kararın kesin olduğu ve istinaf kanun yoluna başvurulamayacağı gerekçesi ile istinaf başvuru talebini 6100 sayılı HMK nun 346/2 maddesine göre reddedecektir.

(İstinaf dilekçesinin reddi)

MADDE 346 –

(1) İstinaf dilekçesi, kanuni süre geçtikten sonra verilir veya kesin olan bir karara ilişkin olursa, kararı veren mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve 344 üncü maddeye göre yatırılan giderden karşılanmak suretiyle ret kararını kendiliğinden ilgiliye tebliğ eder.

(2) Bu ret kararına karşı tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde istinaf yoluna başvurulabilir. İstinaf yoluna başvurulduğu ve gerekli giderler de yatırıldığı takdirde dosya, kararı veren mahkemece yetkili bölge adliye mahkemesine gönderilir. Bölge adliye mahkemesi ilgili dairesi istinaf dilekçesinin reddine ilişkin kararı yerinde görmezse, ilk istinaf dilekçesine göre gerekli incelemeyi yapar.)

• Yargıtayın Bozma kararı iki şekilde karşımıza çıkabilir ;

İlk olarak ;

İLK DERECE MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN ve İSTİNAF KANUN YOLUNA BAŞVURULMASI DAHİLİNDE İLGİLİ BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ TARAFINDAN DA ESASTAN RED KARARI VERİLEN KARAR HAKKINDA YARGITAY TARAFINDAN KISMEN ve ya TAMAMEN BOZMA KARARI VERİLMESİ HALİNDE , YARGITAY DOSYAYI YENİDEN KARAR VERİLMEK ÜZERE İLK DERECE MAHKEMESİNE GÖNDERECEKTİR.

Zira , bu durumda İlk Derece Mahkemesinin kararı ile Bölge Adliye Mahkemesinin istinaf hususunda yaptığı inceleme sonucunda verdiği karar aynı olup, Bölge Adliye Mahkemesi farklı bir karar vermemiştir.

Yargıtay bozması sonrasında İlk Derece Mahkemesi bozmaya uyma kararı verir ise bu kez dosya hakkında İSTİNAF KANUN YOLUNA BİR DAHA BAŞVURULAMAYACAK, DOSYADA VERİLEN KARARA KARŞI ANCAK TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURULABİLECEKTİR.

Diğer şekilde İlk Derece Mahkemesi Yargıtay bozma ilamına karşı direnme kararı verir ise ; 6763 SAYILI YASA DEĞİŞİKLİĞİ UYARINCA ; ÖNCELİKLE KARARINA DİRENİLEN DAİRECE YAPILACAK, KARARINA DİRENİLEN İLGİLİ YARGITAY DAİRESİ DİRENME KARARINI YERİNDE GÖRÜR İSE KARARINI DÜZELTECEK ANCAK , DİRENME KARARINI YERİNDE GÖRMEZ İSE BU KEZ DOSYAYI HUKUK GENEL KURULUNA GÖNDERECEKTİR.

(6100 Sayılı HMK madde 373 / 5)

Bozmaya uyma veya direnme

MADDE 373 –

(4) Yargıtayın bozma kararı üzerine ilk derece mahkemesince bozmaya uygun olarak karar verildiği takdirde, bu karara karşı temyiz yoluna başvurulabilir.

(5) İlk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi kararında direnirse, bu kararın temyiz edilmesi durumunda inceleme, **KARARINA DİRENİLEN DAİRECE** yapılır. **DİRENME KARARI ÖNCELİKLE İNCELENİR. DAİRE, DİRENME KARARINI YERİNDE GÖRÜRSE KARARINI DÜZELTİR; GÖRMEZSE DOSYAYI YARGITAY HUKUK GENEL KURULUNA GÖNDERİR.**

(02.12.2016 TARİH ve DEĞİŞİK 6763 SAYILI KANUN MADDE 43)

(6) (EKLENMİŞ FIKRA RGT: 30.04.2013 RG NO: 28633 KANUN NO: 6460/1)

Davanın esaslan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemeye verilen kararın temyiz incelemesi, her hâlde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

(7) Hukuk Genel Kurulunun verdiği karara uymak zorunludur.

İkinci Durumda ise ; İLK DERECE MAHKEMESİ TARAFINDAN VERİLEN KARAR, İSTİNAF İNCELEMESİ SONUCUNDA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ TARAFINDAN DÜZELTİLEREK ve ya YENİDEN ESAS HAKKINDA KARAR VERİLMEK ÜZERE KALDIRILARAK KARAR VERİLMESİ ÜZERİNE TEMYİZ KANUN YOLU AÇIK İSE, YAPILAN TEMYİZ BAŞVURUSU SONUCUNDA YARGITAY TARAFINDAN KISMEN ve ya TAMAMEN BOZMA KARARI VERİLİR İSE DOSYA BU KEZ BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİNE GÖNDERİLİR.

Zira ; Burada Yargıtay bozma kararı Bölge Adliye Mahkemesi' nin verdiği karara ilişkindir.

Bu sebepler ile Bölge Adliye Mahkemesi' nin İlk Derece Mahkemesi kararına karşı düzelterek ve ya yeniden esas hakkında karar vermesi durumunda İlk Derece Mahkemesi' nin değil bu kez artık Bölge Adliye Mahkemesi ilgili Hukuk Dairesi' nin kararı temyiz incelemesine konu olduğu için dosya Bölge Adliye Mahkemesinde görülecek olup, Bölge Adliye Mahkemesi Yargıtay bozma ilamı doğrultusunda bu kez taraflara duruşma günü belirleyip tebliğ ederek yargılamaya devam edecektir.

İlk durumda İlk Derece Mahkemesi tarafından verilen karara karşı temyiz kanun yolu açık iken,

İkinci durumda Bölge Adliye Mahkemesi tarafından verilen karara karşı temyiz kanun yolu açıktır.

• **İhtiyati Tedbir İle İlgili Kararlar konusunda istinaf incelemesi;**

6100 Sayılı HMK madde 394/1 uyarınca karşı taraf dinlenmeden verilen ihtiyati tedbir kararlarına karşı ihtiyati tedbir talebine karşı itiraz yoluna başvurulabilir.

MADDE 394 –

(1) Karşı taraf dinlenmeden verilmiş olan ihtiyati tedbir kararlarına itiraz edilebilir. Aksine karar verilmedikçe, itiraz icrayı durdurmaz.

(2) İhtiyati tedbirin uygulanması sırasında karşı taraf hazır bulunuyorsa, tedbirin uygulanmasından itibaren; hazır bulunmuyorsa tedbirin uygulanmasına ilişkin tutanağın tebliğinden itibaren bir hafta içinde, ihtiyati tedbirin şartlarına, mahkemenin yetkisine ve teminata ilişkin olarak, kararı veren mahkemeye itiraz edebilir.

(3) İhtiyati tedbir kararının uygulanması sebebiyle menfaati açıkça ihlal edilen üçüncü kişiler de ihtiyati tedbiri öğrenmelerinden itibaren bir hafta içinde ihtiyati tedbirin şartlarına ve teminata itiraz edebilirler.

(4) İtiraz dilekçeyle yapılır. İtiraz eden, itiraz sebeplerini açıkça göstermek ve itirazının dayanağı olan tüm delilleri dilekçesine eklemek zorundadır. Mahkeme, ilgilileri dinlemek üzere davet eder; gelmedikleri takdirde dosya üzerinden inceleme yaparak kararını verir. İtiraz üzerine mahkeme, tedbir kararını değiştirebilir veya kaldırabilir.

(5) İtiraz hakkında verilen karara karşı, kanun yoluna başvurulabilir. Bu başvuru öncelikle incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Kanun yoluna başvurulmuş olması, tedbirin uygulanmasını durdurmaz.

Bu türden yani ihtiyati tedbir kararının karşı taraf dinlenmeden verilmesi halinde Bölge Adliye Mahkemesine istinaf başvurusu yapılamaz. İstinaf başvurusu yapılması dahilinde Bölge Adliye Mahkemesince işin esası hakkında bir karar verilmeksizin istinaf talebinin duruşma yapılmaksızın usulden reddine karar verilmelidir.

Yine ;

İhtiyati tedbir kararı verilir iken karşı tarafın huzurunda verilen ihtiyati tedbir kararlarında Yargıtay 11. Hukuk Dairesi Başkanlığı' nın 28.10.2013 tarih, 2013 / 4261 esas -

18951 Esas- Karar sayılı ilamında da belirtildiği ve yine 6100 Sayılı HMK nun 394/5 - 341/1 maddelerine de atfen ;

MADDE 394 – (5) İtiraz hakkında verilen karara karşı, kanun yoluna başvurulabilir. Bu başvuru öncelikle incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. Kanun yoluna başvurulmuş olması, tedbirin uygulanmasını durdurmaz.

İstinaf yoluna başvurulabilen kararlar :

MADDE 341 - (1) İlk derece mahkemelerinden verilen nihai kararlar ile ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz taleplerinin reddi ve bu taleplerin kabulü halinde, itiraz üzerine verilecek kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir.

Aleyhine tedbir istenilen karşı tarafın huzurunda verilecek bir ihtiyati tedbir kararının itiraza ve yine istinaf düzenlemesine konu olamayacağını açıkça gösteren bir düzenleme olmadığı gibi, bunun aksine bu hususta bir kanun yoluna başvurulamayacağı da sakıncalı sonuçlar doğurabilir.

BU sebepler ile huzurunda aleyhine ihtiyati tedbir kararına karar verilen karşı taraf, itiraz yoluna başvuramasa da istinaf kanun yoluna başvurmalıdır.

• **İlk Derece Mahkemelerinden İhtiyati Tedbir Taleplerinin Reddine karar verilmesi halinde ;**

6100 aylı HMKnun 341/1 maddesi gereğince itiraz kanun yolu bu durumda kapalı olduğu için başvuru istinaf yolu olup Bölge Adliye Mahkemesi tarafından bu başvuru öncelikli olarak incelenip kesin olarak karara bağlanacaktır.

2004 sayılı İİK nun 265/1 maddesinde de İhtiyati Haciz konusunda 6100 sayılı HMK nun 241/1 maddesine benzer düzenleme içermekte olup, İlk Derece Mahkemelerinden verilen ihtiyati haciz taleplerinin reddi ile bu taleplerin kabulü halinde, itiraz üzerine verilecek kararlara karşı istinaf yoluna başvurulabilir.

2004 SAYILI İİK MADDE 265 HÜKMÜ AYNEN ;

İhtiyati haciz kararına itiraz ve temyiz:

Madde 265 -

(DEĞİŞİK FIKRA RGT: 30.07.2003 RG NO: 25184 KANUN NO: 4949/63)

Borçlu kendisi dinlenmeden verilen ihtiyati haczin dayandığı sebeplere,mahkemenin yetkisine ve teminata karşı; huzuriyle yapılan hacizlerde haczin tatbiki, aksi halde haciz tutanağının kendisine tebliği tarihinden itibaren yedi gün içinde mahkemeye müracaatla itiraz edebilir.

(EKLENMİŞ FIKRA RGT: 30.07.2003 RG NO: 25184 KANUN NO: 4949/63)

Menfaati ihlal edilen üçüncü kişiler de ihtiyati haczi öğrendiği tarihten itibaren yedi gün içinde ihtiyati haczin dayandığı sebeplere veya teminata itiraz edebilir.

Mahkeme, gösterilen sebeplere hasren tetkikat yaparak itirazı kabul veya reddeder.

İtiraz eden, dilekçesine istinat ettiği bütün belgeleri bağlamaya mecburdur. Mahkeme, itiraz üzerine iki tarafı davet edip gelenleri dinledikten sonra, itirazı varit görürse kararını değiştirebilir veya kaldırabilir. Şu kadar ki, iki taraf da gelmezse evrak üzerinde inceleme yapılarak karar verilir.

(DEĞİŞİK FIKRA RGT: 18.03.2005 RG NO: 25759 KANUN NO: 5311/17) (YÜR. TAR.: 01.06.2005)

İtiraz üzerine verilen karara karşı istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi bu başvuruyu öncelikle inceler ve verdiği karar kesindir. İstinaf yoluna başvuru, ihtiyati haciz kararının icrasını durdurmaz.

• **İSTİNAF SÜRESİ : İstinaf süresi Genel İstinaf Süresi ve Özel Kanunlarda gösterilen istinaf süreleri olarak iki başlıkta incelenmelidir.**

• **GENEL İSTİNAF SÜRESİ**;

6100 Sayılı HMK 345 maddesi uyarınca istinaf süresi İlk Derece Mahkemesinin istinaf hakkı bulunan tarafa gerekçeli kararı tebliğ ettiği tarihten itibaren **İKİ HAFTADIR**.

Sürelerin belirlenmesi konusundaki detay 6100 sayılı HMK 92/2 maddesinde belirtilmiştir.

6100 Sayılı HMK 104/1 maddesinde Adli Tatil düzenlemesine yer verilmiş **Adli Tatile tabi olan dava ve işlerde HMK nun tayin ettiği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlar ise bu süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bittiği günden itibaren 1 HAFTA UZAMIŞ** sayılacaktır.

SÜRELERİN UYGULANMASINA İLİŞKİN 6100 SAYILI HMK DA YER ALAN DÜZENLEMELER :

Sürelerin belirlenmesi

MADDE 90 –

(1) Süreler, kanunda belirtilir veya hakim tarafından tespit edilir. Kanunda belirtilen istisnai durumlar dışında, hakim kanundaki süreleri artıramaz veya eksiltemez.

(2) Hakim, kendisinin tespit ettiği süreleri, haklı sebeplerle artırabilir veya eksiltebilir; gerekli gördüğü takdirde, bu konudaki kararından önce tarafları da dinler.

Sürelerin başlaması

MADDE 91 –

(1) Süreler, taraflara tebliğ tarihinden veya kanunda öngörülen hallerde, tefhim tarihinden itibaren işlemeye başlar.

Sürelerin bitimi

MADDE 92 –

(1) Süreler gün olarak belirlenmiş ise tebliğ veya tefhim edildiği gün hesaba katılmaz ve süre son günün tatil saatinde biter.

(2) Süre; hafta, ay veya yıl olarak belirlenmiş ise başladığı güne son hafta, ay veya yıl içindeki karşılık gelen günün tatil saatinde biter. Sürenin bittiği ayda, başladığı güne karşılık gelen bir gün yoksa, süre bu ayın son günü tatil saatinde biter.

Tatil günlerinin etkisi

MADDE 93 –

(1) Resmi tatil günleri, süreye dahildir. Sürenin son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, süre tatili takip eden ilk iş günü çalışma saati sonunda biter.

Kesin süre

MADDE 94 –

(1) Kanunun belirlediği süreler kesindir.

(2) Hakim, tayin ettiği sürenin kesin olduğuna karar verebilir. Aksi halde, belirlenen süreyi geçirmiş olan taraf yeniden süre isteyebilir. Bu şekilde verilecek ikinci süre kesindir ve yeniden süre verilemez.

(3) Kesin süre içinde yapılması gereken işlemi, süresinde yapmayan tarafın, o işlemi yapma hakkı ortadan kalkar.

Adli tatilin sürelere etkisi

MADDE 104 –

Adli tatile tabi olan dava ve işlerde, bu Kanunun tayin ettiği sürelerin bitmesi tatil zamanına rastlarsa, bu süreler ayrıca bir karara gerek olmaksızın adli tatilin bittiği günden itibaren bir hafta uzatılmış sayılır.

• **KATILMA YOLU İLE İSTİNAFTA SÜRE** ;

6100 sayılı HMK madde 348 hükmü aynen ;

1-) İstinaf dilekçesi kendisine tebliğ edilen taraf, başvurma hakkı bulunmasa ve ya başvuru süresini geçirmiş olsa bile, vereceği cevap dilekçesi ile istinaf yoluna başvurabilir. İstinaf yoluna asıl başvuran taraf, buna karşı **İKİ HAFTA** içerisinde cevap verebilir.

2-) İstinaf yoluna başvuran , bu talebinden feragat eder ve ya talebi Bölge Adliye Mahkemesi tarafından esasa girilmeden reddedilirse, katılma yolu ile başvuranın talebi de reddedilir.

• **ÖZEL KANUNLARDA ÖNGÖRÜLEN SÜRELER ;**

Kural olarak yukarıda değindiğim gibi 6100 sayılı HMK da istinaf başvuru süresi 2 HAFTADIR. Ancak istisnai özel düzenlemeler uyarınca bir kısım İlk Derece Mahkemelerinin kararlarına karşı istinaf yoluna başvurma süreleri biri birinden farklıdır.

Kıymetli Meslektaşlarım ;

Sizlerce de malum olduğu üzere süreler hususunda Mahkemeler arasında farklı uygulamaların yer alması, farklı sürelerin kabul edilmesi bir kısım karışıklıklara sebebiyet vermektedir.

Gerek Hukuk gerekse Ceza Mahkemeleri için hukukta sürelerin tek kalemde toplanıp belirlenip uygulanmasını ve bu şekli ile uygulama birliğine gidilmesini hepimiz talep etmekteyiz. Son dönemde bu hususta bir çok süre İKİ HAFTA olarak belirlenmiş ise de yine de farklılıklar bulunmakta olduğu için aşağıda her bir Mahkeme için ayrı ayrı kanuni düzenlemeleri açıkça belirtmekte fayda bulunmaktadır.

- <u>ASLİYE HUKUK MAHKEMELERİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>SULH HUKUK MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi :Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 316, 317)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 316, 317)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 362)
- <u>AİLE MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>İŞ MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi :Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 447)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 447)

• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>TÜKETİCİ MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 6052 S.K. M.73)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 6052 S.K. M.73)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>İCRA HUKUK MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 2004 S.K. M.18)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 2004 S.K. M.18)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren 10 GÜN (İİK MD 363)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361, İİK MD 364)
- <u>KADASTRO MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 3402 S.K. M.29)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 317, 3402 S.K. M.29)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)
- <u>FİKRİ ve SİNAİ HAKLAR HUKUK MAHKEMESİ İÇİN ;</u>
• İlk İtiraz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• Cevap Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 127)
• İstinaf Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 345)
• Temyiz Süresi : Tebliğden itibaren İKİ HAFTA (HMK m 361)

• **İcra Hukuk Mahkemelerinden Verilen Kararlarda İstinaf Süresi;**

2004 Sayılı İİK nun 363/1- son cümlesi hükmü uyarınca , İcra Hukuk Mahkemelerinden verilen ve İstinaf Kanun Yolu açık olan kararlara karşı İstinaf Kanun Yoluna başvuru süresi, **KARARIN MUHATABIN YÜZÜNE OKUNMASI HALİNDE TEFHİM, AKSİ HALDE TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 10 GÜNDÜR.**

• **Konkordatoya İlişkin Verilen Kararlarda İstinaf Süresi;**

2004 sayılı İİK nun 299/1 maddesi uyarınca konkordato hakkında verilen hükme karşı TEBLİĞ TARİHİNDEN İTİBAREN 10 GÜN İÇİNDE BORÇLU ve İTİRAZ EDEN HER ALACAKLI TARAFINDAN İSTİNAF YOLUNA BAŞVURULABİLİR. Benzer şekilde, 2004 sayılı İİK nun 307/2 maddesi uyarınca konkordatonun feshi kararına karşı İSTİNAF KANUN YOLUNA BAŞVURU SÜRESİNİN de KARARIN TEBLİĞİNDEN İTİBAREN **10 GÜN** OLDUĞUNU BELİRTMEK İSTERİM.

2004 sayılı İİK madde 299 hükmü aynen ;

Kanun yollarına başvurma:

Madde 299 - (DEĞİŞİK MADDE RGT: 18.03.2005 RG NO: 25759 KANUN NO: 5311/18)

Konkordato hakkında verilen hükme karşı tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde borçlu ve itiraz eden her alacaklı tarafından istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı tebliğ tarihinden itibaren **on gün içinde temyiz** yoluna başvurulabilir. İstinaf ve temyiz incelemeleri, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre yapılır.

- **İflasa İlişkin Verilen Kararlarda İstinaf Süresi** ; 2004 Sayılı İİK nun 164/2 maddesi gereğince Asliye Ticaret Mahkemesi tarafından iflasa ilişkin verilen hükme karşı tebliğ tarihinden itibaren **10 gün** içinde İstinaf kanun yoluna başvurulabilir.

Kanun yollarına başvurma:

Madde 164 - (DEĞİŞİK MADDE RGT: 18.03.2005 RG NO: 25759 KANUN NO: 5311/12)

Ticaret mahkemesince verilen nihai kararlar, 160 ıncı maddenin son fıkrasına göre alınan masraftan karşılanmak suretiyle mahkemece re'sen taraflara tebliğ olunur.

Bu kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren **on gün** içinde istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi kararına karşı da tebliğ tarihinden itibaren on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir. İstinaf ve temyiz incelemeleri, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu hükümlerine göre yapılır.

İflâs kararına karşı kanun yoluna başvurulması, iflâsın ilânına ve masanın teşkiline mâni değildir. Yalnız ikinci alacaklılar toplantısı, iflâs kararı kesinleşmedikçe yapılamaz.

Bölge adliye mahkemesince iflâs kararı kaldırılırsa, borçlunun malları üzerindeki tedbirler devam eder. Şu kadar ki, ticaret mahkemesi davanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkilidir.

- **Kıymetli Meslektaşlarım önemle belirtmek isterim ki ;**

İş Mahkemelerinde işçiler tarafından açılmış bulunan dava ve işler 6100 sayılı HMK nun103/1-ç bendi gereğince **ADLİ TATİLDE DE GÖRÜLECEĞİNDEN, İSTİNAF SÜRESİ ADLİ TATİL İÇERİSİNE DENK GELMESİ HALİNDE DAHİ İŞLEMeye DEVAM EDECEKTİR.**

Yine ;

- 2004 sayılı İİK nun 18/1 maddesi uyarınca İcra Hukuk Mahkemelerinde görülen işler ivedi işlerden sayıldığından 6100 sayılı HMK nun 103/1-h bendi uyarınca adli tatilde görülmesi gereken işlerden olduğundan, istinaf süresi adli tatil içerisinde denk gelmesi halinde dahi işlemeye devam edecektir.

- **SÜRENİN GECİRİLMESİ ;**

6100 sayılı HMK 346/1 maddesi gereğince, İstinaf Kanun yoluna başvuru dilekçesi kanuni süre geçtikten sonra verilir ise kararı veren Mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve ret kararını re'sen ilgisine tebliğ eder. **Bu durumda istinaf dilekçesinin süresi içerisinde verilip verilmediğini denetleme görevi, öncelikli olarak Bölge Adliye Mahkemesine değil, İLK DERECE MAHKEMESİNE aittir.**

- **6100 Sayılı HMK madde 346 hükmü aynen ;**

İstinaf dilekçesinin reddi

MADDE 346 - (1) İstinaf dilekçesi, kanuni süre geçtikten sonra verilir veya kesin olan bir karara ilişkin olursa, kararı veren mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve 344 üncü maddeye göre yatırılan giderden karşılanmak suretiyle ret kararını kendiliğinden ilgiliye tebliğ eder.

(2) Bu ret kararına karşı tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde istinaf yoluna başvurulabilir. İstinaf yoluna başvurulduğu ve gerekli giderler de yatırıldığı takdirde dosya, kararı veren mahkemece yetkili bölge adliye mahkemesine gönderilir. Bölge adliye mahkemesi ilgili dairesi istinaf dilekçesinin reddine ilişkin kararı yerinde görmezse, ilk istinaf dilekçesine göre gerekli incelemeyi yapar.

İlk derece mahkemesinin verdiği süresi içerisinde istinaf başvurusunun yapılmaması sebebi ile başvurunun reddine ilişkin karara karşı ilgili tarafça 6100 sayılı HMK nun 346. maddesi 2. fıkrası uyarınca Bölge adliye mahkemesine başvuru yapılmış ise ;

Bu kez bölge adliye mahkemesi tarafından Mahalli mahkeme tarafından verilen kararda hukuka aykırı bir yön bulunmadığı, kararın tebliğinde herhangi bir usulsüzlük bulunmadığı , başvurunun süresi geçtikten sonra yapıldığı bu sebepler ile 346/2 ve 352/1 maddeleri uyarınca REDDİ GEREKTİĞİ şeklinde karar verecektir.

Bu kısımda 6100 sayılı HMK nun istinaf kanun yoluna ilişkin ilgili kanun hükümlerini tam metin olarak görebiliriz.

6100 sayılı HMK 8. Kısımda kanun yollarına değinmiş , doğal olarak da düzenlemede ilk olarak başvurulması gösterilen istinaf kanun yolu belirtilmiştir.

İstinaf dilekçesi

MADDE 342–

(1) İstinaf yoluna başvurma, dilekçeyle yapılır ve dilekçeye, karşı tarafın sayısı kadar örnek eklenir.

(2) İstinaf dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Başvuran ile karşı tarafın davadaki sıfatları, adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve adresleri.

b) Varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Kararın hangi mahkemeden verilmiş olduğu ve tarihi ile sayısı.

ç) Kararın başvurana tebliğ edildiği tarih.

d) Kararın özeti.

e) Başvuru sebepleri ve gerekçesi.

f) Talep sonucu.

g) Başvuranın veya varsa kanuni temsilci yahut vekilinin imzası.

(3) İstinaf dilekçesi, başvuranın kimliği ve imzasıyla, başvuru kararı yeteri kadar belli edecek kayıtları taşıması durumunda diğer hususlar bulunmasa bile reddolunmayıp, 355 inci madde çerçevesinde gerekli inceleme yapılır.

İstinaf dilekçesinin verilmesi

MADDE 343 –

(1) İstinaf dilekçesi, kararı veren mahkemeye veya başka bir yer mahkemesine verilebilir. İstinaf dilekçesi hangi mahkemeye verilmişse, o mahkemece bölge adliye mahkemesi başvuru defterine kaydolunur ve başvurana ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

(2) Kararı veren mahkemeden başka bir mahkemeye verilmiş olan istinaf dilekçesi, bu mahkemece yukarıdaki fıkraya göre işlem yapıldıktan sonra kararı veren mahkemeye örnekleriyle birlikte gönderilir. Bu durum derhal mahkemesine bildirilir.

(3) İstinaf yoluna başvurma tarihi konusunda 118 inci madde hükmü uygulanır.

(4) Dosya, kararı veren mahkemece, istinaf dilekçesinde gösterilen daire ile bağlı kalınmaksızın, ilgili bölge adliye mahkemesine gönderilir.

Harc ve giderlerin yatırılması

MADDE 344–

(1) İstinaf dilekçesi verilirken, istinaf kanun yoluna başvuru harcı ve tebliğ giderleri de dahil olmak üzere tüm giderler ödenir. Bunların hiç ödenmediği veya eksik ödenmiş olduğu sonradan anlaşılırsa, kararı veren mahkeme tarafından verilecek bir haftalık kesin süre içinde tamamlanması, aksi halde başvurudan vazgeçmiş sayılacağı hususu başvurana yazılı olarak

bildirilir. Verilen kesin süre içinde harç ve giderler tamamlanmadığı takdirde, mahkeme başvurunun yapılmamış sayılmasına karar verir. Bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması halinde, 346 ncı maddenin ikinci fıkrası hükmü kıyas yoluyla uygulanır.

Başvuru süresi

MADDE 345 –

(1) İstinaf yoluna başvuru süresi ***iki haftadır.*** Bu süre, ilamın usulen taraflardan her birine tebliğiyle işlemeye başlar. İstinaf yoluna başvuru süresine ilişkin özel kanun hükümleri saklıdır.

İstinaf dilekçesinin reddi

MADDE 346 –

(1) İstinaf dilekçesi, kanuni süre geçtikten sonra verilir veya kesin olan bir karara ilişkin olursa, kararı veren mahkeme istinaf dilekçesinin reddine karar verir ve 344 üncü maddeye göre yatırılan giderden karşılanmak suretiyle ret kararını kendiliğinden ilgiliye tebliğ eder.

(2) Bu ret kararına karşı tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde istinaf yoluna başvurulabilir. İstinaf yoluna başvurulduğu ve gerekli giderler de yatırıldığı takdirde dosya, kararı veren mahkemece yetkili bölge adliye mahkemesine gönderilir. Bölge adliye mahkemesi ilgili dairesi istinaf dilekçesinin reddine ilişkin kararı yerinde görmezse, ilk istinaf dilekçesine göre gerekli incelemeyi yapar.

İstinaf dilekçesine cevap

MADDE 347 –

(1) İstinaf dilekçesi, kararı veren mahkemece karşı tarafa tebliğ olunur.

(2) Karşı taraf, tebliğden itibaren ***iki hafta içinde cevap dilekçesini*** kararı veren mahkemeye veya bu mahkemeye gönderilmek üzere başka bir yer mahkemesine verebilir.

(3) Kararı veren mahkeme, dilekçeler verildikten veya bunun için belli süreler geçtikten sonra, dosyayı dizi listesine bağlı olarak ilgili bölge adliye mahkemesine gönderir.

Katılma yolu ile başvurma

MADDE 348 –

(1) İstinaf dilekçesi kendisine tebliğ edilen taraf, başvurma hakkı bulunmasa veya başvuru süresini geçirmiş olsa bile, vereceği cevap dilekçesi ile istinaf yoluna başvurabilir. İstinaf yoluna asıl başvuran taraf, buna karşı ***iki hafta içinde cevap*** verebilir.

(2) İstinaf yoluna başvuran, bu talebinden feragat eder veya talebi bölge adliye mahkemesi tarafından esasa girilmeden reddedilirse, katılma yolu ile başvuranın talebi de reddedilir.

Başvurma hakkından feragat

MADDE 349 –

(1) Taraflar, ilamın kendilerine tebliğinden önce, istinaf yoluna başvurma hakkından feragat edemez.

(2) Başvuru yapıldıktan sonra feragat edilirse, dosya bölge adliye mahkemesine gönderilmez ve kararı veren mahkemece başvurunun reddine karar verilir. Dosya, bölge adliye mahkemesine gönderilmiş ve henüz karara bağlanmamış ise başvuru feragat nedeniyle reddolunur.

Başvurunun icraya etkisi

MADDE 350 –

(1) İstinaf yoluna başvurma, kararın icrasını durdurmaz. İcra ve İflas Kanununun icranın geri bırakılmasıyla ilgili 36 ncı maddesi hükmü saklıdır.

2-) Nafaka kararlarında icranın geri bırakılmasına karar verilemez. Kişiler hukuku, **aile hukuku ve taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararlar kesinleşmedikçe yerine getirilemez.**

Kötüniyetle istinaf yoluna başvurma

MADDE 351 –

(1) İstinaf başvurusunun kötüniyetle yapıldığı anlaşılırsa, bölge adliye mahkemesince, 329 uncu madde hükümleri uygulanır.

Ön inceleme

MADDE 352 –

(1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince dosya üzerinde yapılacak ön inceleme sonunda; incelemenin başka bir dairece yapılması gerektiği, kararın kesin olduğu, başvurunun süresi içinde yapılmadığı, başvuru şartlarının yerine getirilmediği, başvuru sebeplerinin veya gerekçesinin hiç gösterilmediği tespit edilen dosyalar hakkında öncelikle gerekli karar verilir. Eksiklik bulunmadığı anlaşılan dosya incelemeye alınır.

Duruşma yapılmadan verilecek kararlar

MADDE 353 –

(1) Ön inceleme sonunda dosyada eksiklik bulunmadığı anlaşılırsa;

a) Aşağıdaki durumlarda bölge adliye mahkemesi, esası incelemeden kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği başka bir yer mahkemesine ya da görevli ve yetkili mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak karar verir:

1) Davaya bakması yasak olan hakimin karar vermiş olması.

2) İleri sürülen haklı ret talebine rağmen reddedilen hakimin davaya bakmış olması.

3) Mahkemenin görevli ve yetkili olmasına rağmen görevsizlik veya yetkisizlik kararı vermiş olması veya mahkemenin görevli ya da yetkili olmamasına rağmen davaya bakmış bulunması veyahut mahkemenin bölge adliye mahkemesinin yargı çevresi dışında kalması.

4) Diğer dava şartlarına aykırılık bulunması.

5) Mahkemece usule aykırı olarak davanın veya karşı davanın açılmamış sayılmasına, davaların birleştirilmesine veya ayrılmasına, merci tayinine karar verilmiş olması.

6) Mahkemece, tarafların davanın esasıyla ilgili olarak gösterdikleri delillerin hiçbiri toplanmadan veya gösterilen deliller hiç değerlendirilmeden karar verilmiş olması.

b) Aşağıdaki durumlarda davanın esasıyla ilgili olarak;

1) İncelenen mahkeme kararının usul veya esas yönünden hukuka uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurunun esastan reddine,

2) Yargılamada eksiklik bulunmama ile beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında,

3) Yargılamada bulunan eksiklikler duruşma yapılmaksızın tamamlanacak nitelikte ise bunların tamamlanmasından sonra yeniden esas hakkında, duruşma yapılmadan karar verilir.

İnceleme

MADDE 354 –

(1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince inceleme, davanın özelliğine göre heyetçe veya görevlendirilecek bir üye tarafından yapılır.

(2) İnceleme sırasında gereken hallerde başka bir bölge adliye mahkemesi veya ilk derece mahkemesi istinabe edilebilir.

İncelemenin kapsamı

MADDE 355 –

(1) İnceleme, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılır. Ancak, bölge adliye mahkemesi kamu düzenine aykırılık gördüğü takdirde bunu resen gözetir.

Duruşma yapılmasına karar verilmesi

MADDE 356 –

(1) 353 üncü maddede belirtilen haller dışında inceleme, duruşmalı olarak yapılır. Bu durumda duruşma günü taraflara tebliğ edilir.

Yapılamayacak işlemler

MADDE 357 –

(1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karşı dava açılmaz, davaya müdahale talebinde bulunulamaz, davanın ıslahı ve 166 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere davaların birleştirilmesi istenemez, bölge adliye mahkemesince resen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni delillere dayanılmaz.

(2) Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz.

(3) İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği halde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir sebeple gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesince incelenebilir.

Duruşmaya gelinmemesi ve giderlerin ödenmemesi

MADDE 358 –

(1) Duruşmalı olarak incelenen işlerde taraflara çıkartılan davetiyelerde, duruşmada hazır bulunmadıkları takdirde tahkikatın yokluklarında yapılarak karar verileceği hususu ile başvuran tarafa çıkartılacak davetiyede, ayrıca, yapılacak tahkikatla ilgili olarak bölge adliye mahkemesince belirlenen gideri duruşma gününe kadar avans olarak yatırması gerektiği açıkça belirtilir.

(2) Başvuran, kabul edilebilir bir mazerete dayanarak duruşmaya gelemediğini bildirdiği takdirde, yeni bir duruşma günü tayin edilerek taraflara bildirilir.

(3) Başvuran mazeretsiz olarak duruşmalara katılmadığı veya tahkikatla ilgili giderler süresi içinde yatırılmadığı takdirde, dosyanın mevcut durumuna göre karar verilir. Şu kadar ki, öngörülen tahkikat yapılmaksızın karar verilmesine olanak bulunmayan hallerde başvuru reddedilir.

Karar

MADDE 359 –

(1) Karar aşağıdaki hususları içerir:

a) Kararı veren bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi ile başkan, üyeler ve zabıt katibinin ad ve soyadları, sicil numaraları.

b) Tarafların ve davaya ilk derece mahkemesinde müdahil olarak katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Tarafların iddia ve savunmalarının özeti.

ç) İlk derece mahkemesi kararının özeti.

d) İleri sürülen istinaf sebepleri.

e) Taraflar arasında uyuşmazlık konusu olan veya olmayan hususlarla bunlara ilişkin delillerin tartışması, ret ve üstün tutma sebepleri, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebep.

f) Hüküm sonucu ile varsa kanun yolu ve süresi.

g) Kararın verildiği tarih, başkan ve üyeler ile zabıt katibinin imzaları.

ğ) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.

(2) Hükümün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir.

Uygulanacak diğer hükümler

MADDE 360 –

(1) Bu Bölümde aksine hüküm bulunmayan hallerde, ilk derece mahkemesinde uygulanan yargılama usulü, bölge adliye mahkemesinde de uygulanır.

İSTİNAF BAŞVURUSU YAPILIR İKEN HARÇ ve AVANSLARDA EKSİKLİK BULUNMASI ;

Bu husus 6100 sayılı HMK nun 344/1 maddesinde açıkça düzenleme altına alınmıştır.

Harç ve giderlerin yatırılması

MADDE 344 –

(1) İstinaf dilekçesi verilirken, istinaf kanun yoluna başvuru harcı ve tebliğ giderleri de dahil olmak üzere tüm giderler ödenir. Bunların hiç ödenmediği veya eksik ödenmiş olduğu sonradan anlaşılırsa, kararı veren mahkeme tarafından verilecek bir haftalık kesin süre içinde tamamlanması, aksi halde başvurudan vazgeçmiş sayılacağı hususu başvurana yazılı olarak bildirilir. Verilen kesin süre içinde harç ve giderler tamamlanmadığı takdirde, mahkeme başvurunun yapılmamış sayılmasına karar verir. Bu karara karşı istinaf yoluna başvurulması halinde, 346 ncı maddenin ikinci fıkrası hükmü kıyas yoluyla uygulanır.

Verilen bir haftalık kesin süre içerisinde harç ve avanslar tamamlanmaz ise bu kez mahkeme başvurunun yapılmamış sayılmasına karar verir.

İSTİNAF BAŞVURU DİLEKÇESİ ve İSTİNAFA CEVAP ;

İstinaf kanun yolu için incelemenin başlayabilmesi için HMK madde 24 uyarınca düzenlenen tasarruf ilkesi gereği talep şarttır.

İstinaf başvurusu iş ve işlemleri 6100 sayılı HMK da aşağıda belirttiğim 343. maddede açıkça düzenleme altına alınmıştır.

İstinaf dilekçesinin verilmesi

MADDE 343 -

(1) İstinaf dilekçesi, kararı veren mahkemeye veya başka bir yer mahkemesine verilebilir. İstinaf dilekçesi hangi mahkemeye verilmişse, o mahkemece bölge adliye mahkemesi başvuru defterine kaydolunur ve başvurana ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

(2) Kararı veren mahkemeden başka bir mahkemeye verilmiş olan istinaf dilekçesi, bu mahkemece yukarıdaki fıkraya göre işlem yapıldıktan sonra kararı veren mahkemeye örnekleriyle birlikte gönderilir. Bu durum derhal mahkemesine bildirilir.

(3) İstinaf yoluna başvurma tarihi konusunda 118 inci madde hükmü uygulanır.

(4) Dosya, kararı veren mahkemece, istinaf dilekçesinde gösterilen daire ile bağlı kalınmaksızın, ilgili bölge adliye mahkemesine gönderilir.

İstinaf Dilekçesinin Şekli ve İçeriği ise 6100 sayılı HMK nun 342. Maddesinde açıkça düzenleme altına alınmıştır.

İstinaf dilekçesi

MADDE 342 –

(1) İstinaf yoluna başvurma, dilekçeyle yapılır ve dilekçeye, karşı tarafın sayısı kadar örnek eklenir.

(2) İstinaf dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Başvuran ile karşı tarafın davadaki sıfatları, adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve adresleri.

b) Varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Kararın hangi mahkemeden verilmiş olduğu ve tarihi ile sayısı.

ç) Kararın başvurana tebliğ edildiği tarih.

d) Kararın özeti.

e) Başvuru sebepleri ve gerekçesi.

f) Talep sonucu.

g) Başvuranın veya varsa kanuni temsilci yahut vekilinin imzası.

(3) İstinaf dilekçesi, başvuranın kimliği ve imzasıyla, başvuru kararı yeteri kadar belli edecek kayıtları taşıması durumunda diğer hususlar bulunmasa bile reddolunmayıp, 355 inci madde çerçevesinde gerekli inceleme yapılır.

İSTİNAF YARGILAMASI

İstinaf yargılaması 6100 sayılı HMK uyarınca 6 başlık altında incelemek mümkündür.

1-) ÖN İNCELEME

2-) DURUŞMA YAPILMADAN VERİLEBİLECEK KARARLAR.

3-) İNCELEME ve İNCELEMENİN KAPSAMI.

4-) DURUŞMA.

5-) İSTİNAF YARGILAMASINDA YAPILAMAYACAK İŞLER.

6-) KARAR.

1-) ÖN İNCELEME ; 6100 Sayılı HMK nun 352/1 maddesinde Bölge Adliye Mahkemesince yapılacak ön inceleme düzenlenmiştir.

Ön inceleme

MADDE 352 - (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince dosya üzerinde yapılacak ön inceleme sonunda; incelemenin başka bir dairece yapılması gerektiği, kararın kesin olduğu, başvurunun süresi içinde yapılmadığı, başvuru şartlarının yerine getirilmediği, başvuru sebeplerinin veya gerekçesinin hiç gösterilmediği tespit edilen dosyalar hakkında öncelikle gerekli karar verilir. Eksiklik bulunmadığı anlaşılan dosya incelemeye alınır.

Buna göre ön incelemede yapılacak inceleme ;

- Dairenin istinaf incelemesini yapmakla görevli olup olmadığı,
- İlk derece mahkemesinin kararının kesin olup olmadığı,
- İstinaf başvurusunun süresi içerisinde yapıp yapılmadığı,
- Başvuru şartlarının yerine getirilip getirilmediği,
- Başvuru sebepleri ve gerekçelerinin gösterilip gösterilmediği hususları ile sınırlıdır.

Bu 5 halde verilen kararın niteliğine göre kanun yoluna gidilebilecektir.

2-) DURUŞMA YAPILMADAN VERİLEBİLECEK KARARLAR ;

Duruşma yapılmadan verilecek kararlar 6100 sayılı HMK nun 352. Maddesinde düzenlenmiştir.

Gerek esas ve gerekse usule ilişkin olarak, yapılacak incelemede ;

Ön inceleme sonunda dosyada eksiklik bulunmadığı anlaşılırsa;

Duruşma yapılmadan verilecek kararlar

MADDE 353 –

(1) Ön inceleme sonunda dosyada eksiklik bulunmadığı anlaşılırsa;

a) Aşağıdaki durumlarda bölge adliye mahkemesi, esas incelemeden kararın kaldırılmasına ve davanın yeniden görülmesi için dosyanın kararı veren mahkemeye veya kendi yargı çevresinde uygun göreceği başka bir yer mahkemesine ya da görevli ve yetkili mahkemeye gönderilmesine duruşma yapmadan kesin olarak karar verir:

1) Davaya bakması yasak olan hakimin karar vermiş olması.

2) İleri sürülen haklı ret talebine rağmen reddedilen hakimin davaya bakmış olması.

3) Mahkemenin görevli ve yetkili olmasına rağmen görevsizlik veya yetkisizlik kararı vermiş olması veya mahkemenin görevli ya da yetkili olmamasına rağmen davaya bakmış bulunması veyahut mahkemenin bölge adliye mahkemesinin yargı çevresi dışında kalması.

4) Diğer dava şartlarına aykırılık bulunması.

5) Mahkemece usule aykırı olarak davanın veya karşı davanın açılmamış sayılmasına, davaların birleştirilmesine veya ayrılmasına, merci tayinine karar verilmiş olması.

6) Mahkemece, tarafların davanın esasıyla ilgili olarak gösterdikleri delillerin hiçbiri toplanmadan veya gösterilen deliller hiç değerlendirilmeden karar verilmiş olması.

b) Aşağıdaki durumlarda davanın esasıyla ilgili olarak;

1) İncelenen mahkeme kararının usul veya esas yönünden hukuka uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurunun esastan reddine,

2) Yargılamada eksiklik bulunmamakla beraber, kanunun olaya uygulanmasında hata edilip de yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde veya kararın gerekçesinde hata edilmiş ise düzelterek yeniden esas hakkında,

3) Yargılamada bulunan eksiklikler duruşma yapılmaksızın tamamlanacak nitelikte ise bunların tamamlanmasından sonra yeniden esas hakkında, duruşma yapılmadan karar verilir.

3-) İNCELEME ve İNCELEMENİN KAPSAMI.

6100 sayılı HMK 352. Maddesi uyarınca yapılan ön incelemeden sonra bir karar verilmesi mümkün görülmemişse dosya “ inceleme “ safhasına geçmiş olur.

İnceleme safahatında iki aşama bulunmaktadır.

İlk aşama , duruşma açılmaksızın karar verilmesinin mümkün bulunduğu aşamadır.

İkinci aşama ise duruşma aşamasıdır.

İnceleme aşaması, ilk derece mahkemesinde gerçekleştirilen tahkikat aşamasının bir parçası olarak kabul edilmesi gerektiğinden, kurula olarak inceleme aşamasında duruşma yapılmasıdır. İnceleme aşamasında duruşma yapılmadan karar verilmesi mümkün olan haller yukarıda belirtilmiştir.

İnceleme

MADDE 354 - (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairesince inceleme, davanın özelliğine göre heyetçe veya görevlendirilecek bir üye tarafından yapılır.

(2) İnceleme sırasında gereken hallerde başka bir bölge adliye mahkemesi veya ilk derece mahkemesi istinabe edilebilir.

İncelemenin kapsamı

MADDE 355 - (1) İnceleme, istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılır. Ancak, bölge adliye mahkemesi kamu düzenine aykırılık gördüğü takdirde bunu resen gözetir.

4-) DURUŞMA SAFHASI ;

İstinaf yargılamasında esas olan duruşma yapılmasıdır. 6100 sayılı HMK madde 352 ve 353. Maddelerinde belirtilen istisnalar dışında duruşma yapılmadan karar verilmesi hukuki dinlenilme hakkı ve adil yargılanma ilkesinin ihlali anlamına gelmektedir. Bu husus da temyiz ve bozma sebebidir.

Duruşma yapılmasına karar verilmesi

MADDE 356 - (1) 353 üncü maddede belirtilen haller dışında inceleme, duruşmalı olarak yapılır. Bu durumda duruşma günü taraflara tebliğ edilir.

Duruşmaya gelinmemesi ve giderlerin ödenmemesi

MADDE 358 - (1) Duruşmalı olarak incelenen işlerde taraflara çıkartılan davetiyelerde, duruşmada hazır bulunmadıkları takdirde tahkikatın yokluklarında yapılarak karar verileceği hususu ile başvuran tarafa çıkartılacak davetiyede, ayrıca, yapılacak tahkikatla ilgili olarak bölge adliye mahkemesince belirlenen gideri duruşma gününe kadar avans olarak yatırması gerektiği açıkça belirtilir.

(2) Başvuran, kabul edilebilir bir mazerete dayanarak duruşmaya gelemediğini bildirdiği takdirde, yeni bir duruşma günü tayin edilerek taraflara bildirilir.

(3) Başvuran mazeretsiz olarak duruşmalara katılmadığı veya tahkikatla ilgili giderler süresi içinde yatırılmadığı takdirde, dosyanın mevcut durumuna göre karar verilir. Şu kadar ki, öngörülen tahkikat yapılmaksızın karar verilmesine olanak bulunmayan hallerde başvuru reddedilir.

5-) İSTİNAF YARGILAMASINDA YAPILAMAYACAK İŞLER.

Yapılamayacak işlemler

MADDE 357 - (1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinde karşı dava açılmaz, davaya müdahale talebinde bulunulamaz, davanın ıslahı ve 166 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere davaların birleştirilmesi istenemez, bölge adliye mahkemesince resen göz önünde tutulacaklar dışında, ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni delillere dayanılmaz.

(2) Bölge adliye mahkemeleri için yetki sözleşmesi yapılamaz.

(3) İlk derece mahkemesinde usulüne uygun olarak gösterildiği halde incelenmeden reddedilen veya mücbir bir sebeple gösterilmesine olanak bulunmayan deliller bölge adliye mahkemesince incelenebilir.

- **Bölge Adliye Mahkemeleri Hukuk Dairelerinde Karşı Dava açılmaz.**
- **Davaya müdahale talebinde bulunulamaz.**
- **Davanın ıslahı ve HMK 166 maddesi 1. Fıkrası saklı kalmak kaydı ile davaların birleştirilmesi istenemez.**
- **Bölge Adliye Mahkemesince re'sen gözetilecek hususlar dışında ilk derece mahkemesinde ileri sürülmeyen iddia ve savunmalar dinlenemez, yeni delillere dayanılmaz.**

6-) KARAR.

Karar

MADDE 359 - (1) Karar aşağıdaki hususları içerir:

a) Kararı veren bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi ile başkan, üyeler ve zabıt katibinin ad ve soyadları, sicil numaraları.

b) Tarafların ve davaya ilk derece mahkemesinde müdahil olarak katılanların kimlikleri ile Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Tarafların iddia ve savunmalarının özeti.

ç) İlk derece mahkemesi kararının özeti.

d) İleri sürülen istinaf sebepleri.

e) Taraflar arasında uyuşmazlık konusu olan veya olmayan hususlarla bunlara ilişkin delillerin tartışması, ret ve üstün tutma sebepleri, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebep.

f) Hüküm sonucu ile varsa kanun yolu ve süresi.

g) Kararın verildiği tarih, başkan ve üyeler ile zabıt katibinin imzaları.

ğ) Gerekçeli kararın yazıldığı tarihi.

(2) Hükümün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında, açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir.

KÖTÜ NİYETLE İSTİNAF BAŞVURUSU ;

6100 sayılı HMK nun 351. Maddesi uyarınca, istinaf başvurusunun kötü niyetle yapıldığı anlaşılırsa, Bölge Adliye Mahkemesince HMK nun 329. Maddesi uygulanacaktır.

İstinaf başvurusunun kötü niyetli olup olmadığını belirlemek dosya kapsamında bulunan delillere göre Bölge Adliye Mahkemesi tarafından değerlendirilecektir.

Kötüniyetle veya haksız dava açılmasının sonuçları

MADDE 329 –

(1) Kötüniyetli davalı veya hiçbir hakkı olmadığı halde dava açan taraf, yargılama giderlerinden başka, diğer tarafın vekiliyle aralarında kararlaştırılan vekalet ücretinin tamamı veya bir kısmını ödemeye mahkûm edilebilir. Vekalet ücretinin miktarı hakkında uyuşmazlık çıkması veya mahkemece miktarının fahiş bulunması halinde, bu miktar doğrudan mahkemece takdir olunur.

(2) Kötüniyet sahibi davalı veya hiçbir hakkı olmadığı halde dava açan taraf, bundan başka beşyüz Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar disiplin para cezası ile mahkûm edilebilir. Bu hallere vekil sebebiyet vermiş ise disiplin para cezası vekil hakkında uygulanır.

TEMYİZ KANUN YOLUNA BAŞVURU HAKKI ;

Kural olarak 6100 sayılı HMK 361. Maddesinde kabul edildiği üzere, Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil nihai kararlar ile hakem kararlarının iptali talebi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren **1 ay** içerisinde temyiz yoluna başvurulabilir.

Temyiz edilebilen kararlar

MADDE 361 –

(1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil nihai kararlar ile hakem kararlarının iptali talebi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

(2) Davada haklı çıkmış olan taraf da hukuki yararı bulunmak şartıyla temyiz yoluna başvurulabilir.

TEMYİZ EDİLEMİYEN KARARLAR ;

Temyiz edilemeyen kararlar

MADDE 362 –

(1) Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz:

a) Miktar veya değeri **47,530,00** Türk Lirasını (bu tutar dahil) geçmeyen davalara ilişkin kararlar.

b) 4 üncü maddede gösterilen davalar ile (23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundan doğup taşınmazın aynına ilişkin olan davalar hariç) özel kanunlarda sulh hukuk mahkemesinin görevine girdiği belirtilen davalarla ilgili kararlar.

c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar.

ç) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar.

d) Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar.

e) Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hakimlerinin davayı görmeye hukuki veya fiili engellerinin çıkması halinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar.

f) Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar.

(2) Birinci fıkranın (a) bendindeki kararlarda alacağın bir kısmının dava edilmiş olması durumunda, **47.530** Türk Liralık kesinlik sınırı alacağın tamamına göre belirlenir. Alacağın tamamının dava edilmiş olması halinde, kararda asıl talebinin kabul edilmeyen bölümü **47.530** Türk Lirasını geçmeyen tarafın temyiz hakkı yoktur. Ancak, karşı taraf temyiz yoluna başvurduğu takdirde, diğer taraf da düzenleyeceği cevap dilekçesiyle kararı temyiz edebilir. (**02.12.2016 TARİH ve DEĞİŞİK 6763 SAYILI KANUN MADDE 42**)

Temyiz incelemesine ilişkin kanun hükümleri aşağıda maddeler halinde belirtilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM: Temyiz

Temyiz edilebilen kararlar

MADDE 361 –

(1) Bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinden verilen temyizi kabil nihai kararlar ile hakem kararlarının iptali talebi üzerine verilen kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren **İKİ HAFTA** içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

(2) Davada haklı çıkmış olan taraf da hukuki yararı bulunmak şartıyla temyiz yoluna başvurabilir.

Temyiz edilemeyen kararlar

MADDE 362–

Temyiz edilemeyen kararlar

MADDE 362 –

(1) Bölge adliye mahkemelerinin aşağıdaki kararları hakkında temyiz yoluna başvurulamaz:

a) Miktar veya değeri 47.530,00 TL **KIRK YEDİ BİN BEŞ YÜZ OTUZ** Türk Lirasını (bu tutar dahil) geçmeyen davalara ilişkin kararlar.

b) 4 üncü maddede gösterilen davalar ile (23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunundan doğup taşınmazın aynına ilişkin olan davalar hariç) özel kanunlarda sulh hukuk mahkemesinin görevine girdiği belirtilen davalarla ilgili kararlar.

c) Yargı çevresi içinde bulunan ilk derece mahkemeleri arasındaki yetki ve görev uyuşmazlıklarını çözmek için verilen kararlar ile merci tayinine ilişkin kararlar.

ç) Çekişmesiz yargı işlerinde verilen kararlar.

d) Soybağına ilişkin sonuçlar doğuran davalar hariç olmak üzere, nüfus kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin davalarla ilgili kararlar.

e) Yargı çevresi içindeki ilk derece mahkemeleri hakimlerinin davayı görmeye hukuki veya fiili engellerinin çıkması halinde, davanın o yargı çevresi içindeki başka bir mahkemeye nakline ilişkin kararlar.

f) Geçici hukuki korumalar hakkında verilen kararlar.

Kanun yararına temyiz

MADDE 363 - (1) İlk derece mahkemelerinin ve bölge adliye mahkemesi hukuk dairelerinin kesin olarak verdikleri kararlara, istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlara karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

(2) Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, karar kanun yararına bozular. Bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

(3) Bozma kararının bir örneği Adalet Bakanlığına gönderilir ve Bakanlıkça Resmi Gazetede yayımlanır.

Temyiz dilekçesi

MADDE 364 – (1) Temyiz, dilekçe ile yapılır ve dilekçeye, karşı tarafın sayısı kadar örnek eklenir.

(2) Temyiz dilekçesinde aşağıdaki hususlar bulunur:

a) Temyiz eden ile karşı tarafın davadaki sıfatları, adı, soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve adresleri.

b) Bunların varsa kanuni temsilci ve vekillerinin adı, soyadı ve adresleri.

c) Temyiz edilen kararın hangi bölge adliye mahkemesi hukuk dairesinden verilmiş olduğu, tarihi ve sayısı.

ç) Yargıtayın bozma kararı üzerine, bozmaya uygun olarak ilk derece mahkemesince verilen yeni kararın veya direnme kararına karşı temyizde direnme kararının, hangi mahkemeye ait olduğu, tarihi ve sayısı.

d) İlamın temyiz edene tebliğ edildiği tarih.

e) Kararın özeti.

f) Temyiz sebepleri ve gerekçesi.

g) Duruşma istenmesi halinde bu istek.

ğ) Temyiz edenin veya varsa kanuni temsilci yahut vekilinin imzası.

(3) Temyiz dilekçesinin, temyiz edenin kimliği ve imzasıyla temyiz olunan kararı yeteri kadar belli edecek kayıtları taşıması halinde, diğer şartlar bulunmasa bile reddolunmayıp temyiz incelemesi yapılır.

Temyiz dilekçesinin verilmesi

MADDE 365–

(1) Temyiz dilekçesi, kararı veren bölge adliye mahkemesi hukuk dairesine veya Yargıtayın bozması üzerine hüküm veren ilk derece mahkemesine yahut temyiz edenin bulunduğu yer bölge adliye mahkemesi hukuk dairesine veya ilk derece mahkemesine verilebilir.

(2) Temyiz dilekçesi, kararı veren mahkemeden başka bir mahkemeye verilmişse temyiz defterine kaydolunur ve durum derhal kararı temyiz edilen mahkemeye bildirilir.

(3) Temyiz edene ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

Kıyas yoluyla uygulanacak hükümler

MADDE 366–

1-) Bu Kanunun istinaf yolu ile ilgili 343 ila 349 ve 352 nci maddeleri hükümleri, temyizde de kıyas yoluyla uygulanır.

Temyizin icraya etkisi

MADDE 367–

(1) Temyiz, kararın icrasını durdurmaz. İcra ve İflas Kanunu'nun icranın geri bırakılmasıyla ilgili 36 ncı maddesi hükmü saklıdır. Nafaka kararlarında icranın geri bırakılmasına karar verilemez.

(2) Kişiler hukuku, aile hukuku ve taşınmaz mal ile ilgili aynı haklara ilişkin kararlar kesinleşmedikçe yerine getirilemez.

Kötüniyetle temyiz

MADDE 368 –

(1) Temyiz talebinin kötüniyetle yapıldığı anlaşılırsa Yargıtayca 329 uncu madde hükümleri uygulanır.

Temyiz incelemesi ve duruşma

MADDE 369 – (1) Yargıtay, tarafların ileri sürdükleri temyiz sebepleriyle bağlı olmayıp, kanunun açık hükmüne aykırı gördüğü diğer hususları da inceleyebilir.

(2) Yargıtay temyiz incelemesini dosya üzerinde yapar. Ancak, tüzel kişiliğin feshine veya genel kurul kararlarının iptaline, evlenmenin butlanına veya iptaline, boşanma veya ayrılığa, velayete, soybağına ve kısıtlamaya ilişkin davalarla miktar veya değeri (DEĞİŞİK İBARE RGT: 14.04.2011 RG NO: 27905 KANUN NO: 6217/28) (KOD 1) 71.300 TL alacak ve ayın davalarında taraflardan biri temyiz veya cevap dilekçesinde duruşma yapılmasını talep etmiş ise Yargıtayca bir gün belli edilerek taraflara usulen davetiye gönderilir. Tebliğ tarihi ile duruşma günü arasında en az iki hafta bulunması gerekir; taraflar gelmişlerse bu süreye bakılmaz. Tebligat gideri verilmemişse duruşma talebi dikkate alınmaz. Duruşma giderinin eksik ödenmiş olduğu anlaşılırsa, dairenin başkanı tarafından verilecek bir haftalık kesin süre içinde tamamlanması, aksi halde duruşma talebinden vazgeçilmiş sayılacağı, duruşma isteyene yazılı olarak bildirilir. Verilen süre içinde giderler tamamlanmadığı takdirde, Yargıtay incelemesini dosya üzerinde yapar.

(3) (DEĞİŞİK İBARE RGT: 14.04.2011 RG NO: 27905 KANUN NO: 6217/28) (KOD 1) 71.300 Türk Liralık duruşma sınırının belirlenmesinde 362 nci maddenin ikinci fıkrası kıyas yoluyla uygulanır.

(4) Yargıtay, ikinci fıkra hükmü ile bağlı olmaksızın, bilgi almak üzere resen de duruşma yapılmasına karar verebilir.

(5) Duruşma günü belli edilen hallerde Yargıtay, tarafları veya gelen tarafı dinledikten sonra, taraflardan hiçbiri gelmemiş ise dosya üzerinde inceleme yaparak kararını verir.

(6) Duruşma günü kararı verilemeyen işlerin en geç bir ay içinde karara bağlanması zorunludur.

(7) Kanunda ivedi olduğu bildirilen dava ve işlere ait temyiz incelemesi öncelikle yapılır.

Onama kararları

MADDE 370 –

(1) Yargıtay, onama kararında, onadığı kararın hukuk kurallarına uygunluk gerekçesini göstermek zorundadır.

(DEĞİŞİK FIKRA RGT: 14.04.2011 RG NO: 27905 KANUN NO: 6217/29) (KOD 1)

(2) Temyiz olunan kararın, esas yönünden kanuna uygun olup da kanunun olaya uygulanmasında hata edilmiş olmasından dolayı bozulması gerektiği ve kanuna uymayan husus hakkında yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmadığı takdirde Yargıtay, kararı düzelterek onayabilir. Esas yönünden kanuna uygun olmayan kararlar ile hâkimin takdir yetkisi kapsamında karara bağladığı edalar hakkında bu fıkra hükmü uygulanmaz.

(3) Tarafların kimliklerine ait yanlışlıklarla, yazı, hesap veya diğer açık ifade yanlışlıkları hakkında da bu hüküm uygulanır.

(4) Karar, usule ve kanuna uygun olup da gösterilen gerekçe doğru bulunmazsa, gerekçe değiştirilerek ve düzelterek onanır.

Bozma sebepleri

MADDE 371–

(1) Yargıtay, aşağıda belirtilen sebeplerden dolayı gerekçe göstererek temyiz olunan kararı kısmen veya tamamen bozar:

a) Hukukun veya taraflar arasındaki sözleşmenin yanlış uygulanmış olması.

b) Dava şartlarına aykırılık bulunması.

c) Taraflardan birinin davasını ispat için dayandığı delillerin kanuni bir sebep olmaksızın kabul edilmemesi.

ç) Karara etki eden yargılama hatası veya eksiklikleri bulunması.

Yargıtay kararlarının tebliği

MADDE 372 –

(1) Yargıtayın bozma kararları ile onama kararları mahkeme yazı işleri müdürü tarafından derhal taraflara tebliğ edilir.

(2) Tebliğ giderleri, temyiz dilekçesiyle birlikte, temyiz talebinde bulunandan peşin olarak alınır. Bu giderlerin ödenmemesi halinde 344 üncü madde hükmü uygulanır.

Bozmaya uyma veya direnme

MADDE 373 –

(1) Yargıtay ilgili dairesinin tamamen veya kısmen bozma kararı, başvurunun bölge adliye mahkemesi tarafından esastan reddi kararına ilişkin ise bölge adliye mahkemesi kararı kaldırılarak dosya, kararı veren ilk derece mahkemesine veya uygun görülecek diğer bir ilk derece mahkemesine, kararın bir örneği de bölge adliye mahkemesine gönderilir.

(2) Bölge adliye mahkemesinin düzelterek veya yeniden esas hakkında verdiği karar Yargıtayca tamamen veya kısmen bozulduğu takdirde dosya, kararı veren bölge adliye mahkemesi veya uygun görülen diğer bir bölge adliye mahkemesine gönderilir.

(3) Bölge adliye mahkemesi, 344 üncü madde uyarınca peşin alınmış olan gideri kullanmak suretiyle, kendiliğinden tarafları duruşmaya davet edip dinledikten sonra Yargıtayın bozma kararına uyulup uyulmayacağına karar verir.

(4) Yargıtayın bozma kararı üzerine ilk derece mahkemesince bozmaya uygun olarak karar verildiği takdirde, bu karara karşı temyiz yoluna başvurulabilir.

(5) İlk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi kararında direnirse, bu kararın temyiz edilmesi durumunda inceleme, KARARINA DİRENİLEN DAİRECE yapılır. DİRENME KARARI ÖNCELİKLE İNCELENİR. DAİRE, DİRENME KARARINI YERİNDE GÖRÜRSE KARARINI DÜZELTİR; GÖRMEZSE DOSYAYI YARGITAY HUKUK GENEL KURULUNA GÖNDERİR.

(02.12.2016 TARİH ve DEĞİŞİK 6763 SAYILI KANUN MADDE 43)

(6) (EKLENMİŞ FIKRA RGT: 30.04.2013 RG NO: 28633 KANUN NO: 6460/1)

Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, her hâlde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

(7) Hukuk Genel Kurulunun verdiği karara uymak zorunludur.

6763 SAYILI YASANIN 44 ve 45. MADDELERİ İLE 6100 SAYILI HMK ya 1 EK MADDE EKLENMİŞ, BİR DE GEÇİCİ MADDE EKLENMİŞTİR.

MADDE 44- 6100 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Parasal sınırların artırılması”

EK MADDE 1- 200 üncü, 201 inci, 341 inci, 362 nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırlar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, önceki yılda uygulanan parasal sınırların; o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca Maliye Bakanlığınca her yıl tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle uygulanır. Bu şekilde belirlenen sınırların on Türk lirasını aşmayan kısımları dikkate alınmaz.

(2) 200 üncü ve 201 inci maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hukuki işlemin yapıldığı, 341 inci, 362 nci ve 369 uncu maddelerdeki parasal sınırların uygulanmasında hükmün verildiği tarihteki miktar esas alınır.”

(BELİRLENEN PARASAL SINIRLARIN HER YIL ARTIRILMASINA İLİŞKİN DÜZENLEME YER ALMAKTA OLUP UYGULAMA NOTLARIMIZIN GENELİNDE GETİRİLEN TÜM DEĞİŞİKLİKLER İŞLENMİŞTİR.)

MADDE 45- 6100 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4-

(1) Bölge adliye mahkemelerinin göreve başlama tarihinden önce verilen kararlarla ilgili Yargıtay hukuk daireleri tarafından verilen bozma kararları üzerine mahkemelerce verilen direnme kararları, kararına direnilen daireye gönderilir.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda bulunan dosyalar, kararına direnilen daireye gönderilir.

(3) Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda bulunan ve 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ilgili daire tarafından incelenen dosyalar, kararına direnilen daireye yeniden gönderilmez.

(4) Daire, mümkün olan en kısa sürede direnme kararını inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderir.”

(BU HÜKÜMDE DE BÖLGE ADLİYE MAHKEMELERİNİN GÖREVE BAŞLAMASINDAN ÖNCEKİ DURUMDA VERİLEN BOZMA ve DİRENME KARARLARINA KARŞI HANGİ MERCİİLERE GÖNDERİLECEĞİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELERE YER VERİLMİŞTİR.)

Kıymetli meslektaşlarım önemle hatırlatmak isterim ki ;

MANEVİ TAZMİNAT DAVALARINDA VERİLEN İLK DERECE MAHKEMELERİ KARARLARINA KARŞI MİKTAR İTİBARIYLA BİR SINIRLAMA BULUNMAMAKTA OLUP,

MİKTAR ve ya DEĞERE BAKILMAKSIZIN İSTİNAF YOLUNA BAŞVURULABİLİR HÜKMÜ
6763 SAYILI YASANIN 41. MADDESİ 2. FIKRASI İLE GETİRİLEREK 6100 SAYILI HMK
nun 341. MADDESİ İKİNCİ FIKRASINA EKLENMİŞTİR.

İstinaf kanun yoluna başvuru dilekçesi örneği aşağıda sunulmuştur.

..... **BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ İLGİLİ HUKUK DAİRESİ'NE**

Sunulmak Üzere

.....**ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ HAKİMLİĞİ'NE,**

İSTİNAF KANUN YOLUNA BAŞVURAN

DAVACI/DAVACILAR;

ADI VE SOYADI :

TC KİMLİK NUMARASI :

ADRES :

VEKİLİ :

(Varsa tarafların kanuni temsilcilerinin)

DAVALI/DAVALILAR;

ADI VE SOYADI :

TC. KİMLİK NUMARASI :

ADRESİ :

VEKİLİ :

(Varsa tarafların kanuni temsilcilerinin)

TALEBİN KONUSU : (...)Asliye Hukuk Mahkemesi'nin .../.../...Gün ve .../... E. .../... K. sayılı kararının istinaf incelemesi isteminden ibarettir.

KARARIN TEBLİĞ TARİHİ : .../.../...

KARARIN ÖZETİ : (...)Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan yargılama sonucunda; “davalının başka biriyle resmi nikah yapmış olması davacıların iç huzurunu bozacak, onların kişilik haklarını ihlal edecek nitelikte bir olgu değildir. Şu durumda davacılar yönünden manevi tazminat isteminin tümünden reddi” ne şeklinde bir hükümle müvekkillerimiz anne ve çocuklarının tazminat isteminin reddine ilişkin karar.

BAŞVURU SEBEPLERİ

VE GEREKÇESİ :

DAVANIN ÖZETİ :

Müvekkilimiz; davalı ile resmi nikah olmaksızın 10 yıl süre ile birliktelik yaşamış, bu nikahsız birleşmeden iki ortak çocukları dünyaya gelmiştir.

Müvekkilimiz ile davalının resmi olmasa da aile olarak yaşadıkları ve çocukların davalıyı baba olarak tanıdıkları ve bu şekilde uzun yıllar birlikte yaşadıkları sabittir.

Müvekkilimiz, davalıdan yıllardır resmi nikah yapılmasını istemesine rağmen, davalı resmi nikah yapmaya yanaşmadığı gibi başka bir bayanla resmi nikah yaparak evlenmiştir. (EK-2)Bu durum üzerine müvekkilimiz uzun süre evlilik vaadiyle bekleyip terkedildiği için kendisi ve terkedilmiş çocukları için maddi ve manevi tazminat isteminde bulunmuştur.

İlk derece mahkemesi olan (...)Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından; “Kişilik hakları, kişisel varlıkların korunmasıyla ilgilidir. Kişisel varlıklar, bedensel ve ruhsal tamlık ve yaşam ile nesep gibi insanın, insan olmasından güç alan varlıklar ya da kişinin adı, onuru ve sır alanı gibi dolaylı varlıklar olarak iki kesimlidir. Tekniğin gelişimi ve yaşam koşullarına göre

belirlenmiş varlıklar, açıklanan olgularla çerçevelendirildiğinde, davaya konu olayın bu çerçeve dışında kalması dolayısıyla manevi tazminat isteği reddedilmelidir.” şeklinde bir gerekçe (EK-3)ile tazminat istemimiz reddedilmiştir.

“Davalının başka biriyle resmi nikah yapmış olması davacı küçüklerin iç huzurunu bozacak, onların kişilik haklarını ihlal edecek nitelikte bir olgu değildir. Şu durumda yerel mahkemece, açıklanan yönler gözetilerek çocuklar yönünden manevi tazminat isteminin tümünden reddine” şeklinde bir hükümle de ortak çocukların tazminat isteminin reddine karar verilmiştir.

A) USUL YÖNÜNDEN BAŞVURU SEBEPLERİMİZ :

Müvekkillerimiz anne ve çocukları ile davalı 2005-2015 tarihleri arasında müvekkilim adına kayıtlı adresindeki apartman dairesinde birlikte yaşarken, karşı komşuları olan’ in tanık sıfatı ile dinlenmesi talebimiz(EK-1), dilekçemizde yer almasına rağmen mahkemece dikkate alınmamış ve söz konusu tanık ... dinlenmemiştir. Müvekkillerimiz anne ve çocukları tanık ...’indinlenmesinden vazgeçmediğinden bu tanığın ihzaren (zorla) celbedilip dinlenmesi gerekir. Mahkemece bu tanık dinlenmeden Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasının 253. maddesine aykırı olarak hüküm kurulması hatalıdır.

B)ESAS YÖNÜNDEN BAŞVURU SEBEPLERİMİZ :

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 8. madde uygulamasında resmi kayıt olmasa da kan bağı oluşmasını aile olarak kabul etmektedir. Ayrıca; Çocuk Hakları Sözleşmesine göre de çocukların ana ve babaya sahip olma hakları temel haklardır. Davalı madden ve manen bu yükümlülüğünü de ihlal ve ihmâl etmiştir. Açıkça görülmektedir ki ilk derece mahkemesinin verdiği “davacılar anne ve çocuklarının (...) TL tazminat isteminin reddi” hükmü hukuka aykırıdır.

TALEP SONUCU :Müvekkillerimiz anne ve çocukları için olay nedeni ile uğradıkları elem ve üzüntü nedeniyle her biri için(...) TL tazminat talep etmemize rağmen;Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Çocuk Hakları Sözleşmesi’ ne aykırı bir şekilde tazminat talebimizin reddine ilişkin (...)Asliye Hukuk Mahkemesi **kararının ortadan kaldırılmasına** ve müvekkillerimiz anne ve çocukları adına her biri için (...) TL tazminata hükmedilmesini, vekalet ücreti ve masrafların karşı tarafa yüklenmesini talep ederiz.

**(İSTİNAF YOLUNA BAŞVURAN)
DAVACI/DAVACILAR VEKİLİ**

KAYNAKÇA :

1-) Adem ALBAYRAK – Yargıtay Üyesi - 6100 sayılı HMK ya göre hazırlanmış Hukukta İstinaf Uygulaması Açıklamalı- Örnekli.

2-) Muhammet ÖZEKES – 100 Soruda Medeni Usul Hukukunda Yeni Kanun Yolu Sistemi İstinaf ve Temyiz, Yetkin Hukuk Yayınları.

3-) Ejder YILMAZ- Hukuk Muhakemeleri Kanunu Şerhi 2.

4-) Tolga AKKAYA – Medeni Usul Hukukunda İstinaf.

5-) Ali PARLAR- Dr. Orhan SEKMEN – Ceza ve Hukuk Muhakemesinde İstinaf ve Temyiz.

6-) 02.12.2016 TARİHİNDE 29906 SAYILI RESMİ GAZETEDE YAYIMLANARK YÜRÜRLÜĞE GİREN 6763 SAYILI KANUN.

7-) 01.01.2018 TARİHİ İTİBARI İLE YENİDEN DEĞERLEME ORANLARINA GÖRE YAPILAN TÜM DEĞİŞİKLİKLERİ İÇEREN MEVZUAT HÜKÜMLERİ.

KIYMETLİ MESLEKTAŞLARIM ;

YUKARIDA BELİRTTİĞİM KAYNAKLARDAN YARARLANARAK 6100 SAYILI HUKUK MUHAHEMELERİ KANUNUNDA İSTİNAF UYGULAMASINA İLİŞKİN ÖNEMLİ GÖRDÜĞÜM HUSUSLARI İÇEREN UYGULAMA NOTLARININ 01.01.2018 TARİHİ İTİBARI İLE YÜRÜRLÜĞE GİREN TÜM DEĞİŞİKLİKLERİ İÇEREN HÜKÜMLERİNİ İHTİVA EDEN DÖRDÜNCÜ GÜNCEL BASKISININ ÇALIŞMALARINIZA İŞIK TUTMASINI TEMENNİ EDERİM.

Saygılarımla....